

Konferencia OZ PŠaV na Slovensku

Slovenské školstvo v období krízy a systémových zmien

Bratislava 15.3.2013 ŠD Družba

Sekcia stredného školstva - Výstupy :

A.Nedostatky a problémy

1. Gymnázia

1. Nedostatočné nároky pre prijímanie na gymnázia (prijatie aj so slabým prospechom)
2. Nesystémové experimentovanie s typom gymnázií
3. 8-ročné gymnázia kapacitou prevyšujú reálnu dispozíciu nadpriemerne nadaných detí
4. Nevyrovnaná sieť gymnázií v regiónoch
5. Chýba ponuka na štúdium prírodovedného zamerania
6. Demotivačné odmeňovanie mladých perspektívnych pedagógov

2. Odborné školstvo

1. Sieť stredných odborných škôl nezodpovedá štruktúrou a zameraním hospodárskym záujmom regiónov ani zamestnávateľov
2. Absencia polytechnickej výchovy na základných školách. Systém nepodporuje záujem žiakov ZŠ na technické odbory SŠ
3. Neukončená kurikulárna reforma
4. Systematicky sa nepracuje na zisťovaní reálnych potrieb trhu práce
5. Dlhodobo sa sieť SOŠ nesystémovo prispôbovala záujmom rodičov, čo spôsobilo prebytok žiakov na netechnických SOŠ
6. Súkromné školstvo výrazne orientované na netechnické odbory
7. Unikanie vzdelaných odborníkov do zahraničia (podmienky)
8. V normatívnom financovaní nedostatočne zohľadnená finančná náročnosť technických odborov
9. Výrazná absencia praktického vyučovania priamo vo výrobnom prostredí

10. Často neefektívne pôsobenie Rád pre odborné vzdelávanie a prípravu pri samosprávnych krajoch

11. Výrazný nárast kapacít umeleckých škôl

12. Majstri odbornej výchovy sú kategóriou pedagógov, ktorí môžu byť vážnym problémom na SOŠ s učebnými odbormi. Úroveň Ich odmeňovania spôsobuje, že táto skupina nemá reálny potenciál generačnej výmeny. Nie je záujem o takéto povolanie.

3. Konzervatóriá

1. Sieť konzervatórií prispôbiť reálnym potrebám spoločnosti, orientovať sa na tradíciu a väčší regionálny dosah.

4. Špeciálne školstvo

1. Politické rozhodnutia k inklúzii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bez dispozície analýzy výstupovej kvality a zohľadnení slovenských špecifik.
2. Možná likvidácia kvalitnej siete škôl
3. Špeciálne školstvo sa často a neopodstatnene vníma cez rómsku otázku
4. V zaradeniach špeciálneho školstva ako sú reedukačné a diagnostické centrá vážne problémy s bezpečnosťou zamestnancov „priameho kontaktu“, zvyšuje sa stresová záťaž.
5. Na bežných základných školách veľmi často nevedia učitelia pracovať s integrovanými žiakmi, taký žiak nie je klient, ale len „artikel so zvýšeným normatívom“
6. Slabá príprava mladých perspektívnych pedagógov
7. Inklúzia je veľmi drahá , nie sú na to v súčasnej dobe prostriedky (nevyhnutné investície)

5. Školstvo všeobecne

1. Veľmi podfinancované prevádzkové a materiálne náklady škôl
2. Nedôstojné odmeňovanie pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení
3. Mimoriadne nízke odmeňovanie nepedagogických zamestnancov
4. Neukončená optimalizácia siete škôl z pohľadu kapacít

B. Možné riešenia

1. Povinné prijímacie konanie na všetky typy stredných škôl
2. Náročnosť prijatia na daný typ strednej školy garantovať rezortným nariadením
3. Regulovať sieť gymnázií (niekde redukovať, inde rozšíriť kapacitu)
4. Zavedenia humanitárnych a prírodovedných tried na gymnáziách, s podporou štúdia jazykov
5. Všeobecne podporovať bilingválne vzdelávanie
6. Zavedením povinného predmetu polytechnická výchova na základných školách a tým rozšíriť dispozície a nadanie žiakov na technické a remeselné profesie
7. Rozšírenie dotácie hodín TV na všetkých typoch škôl
8. Posúdiť reálnu potrebu škôl s umeleckým zameraním
9. Zamedziť, aby vstup do vzdelávacieho systému bol možným podnikateľským záujmom
- 12 . Zainteresovať povinnosťami aj výhodami zamestnávateľov na odbornom vzdelávaní
- 13 . Efektívne pokračovať v kurikulárnej reforme
- 14 . Zásadne riešiť zriaďovateľmi a aj reálnym vstupom štátu optimalizáciu siete škôl (aj flexibilným zohľadnením populačných intervalov)
- 15 . S pomocou SŠÚ, NUCEM-u, ap. pravidelne štatisticky vyhodnocovať uplatnenie absolventov v praxi, s prihliadnutím na využitie ich odborného štúdia. Z začať už obdobím tretieho roku po maturite a potom v intervaloch
- 16 . Na stredných priemyselných školách zaviesť technickú matematiku
- 17 . Zmeniť systém financovania tak, aby žiak nebol len nosičom fin.zdrojov
- 18 . Financovaním škôl zohľadňovať aj vedomostný posun žiakov, nie len kvalitu (marginalizované skupiny a špeciálne školstvo)
- 19 . Optimalizáciou siete škôl prioritne zohľadňovať prevádzkové náklady
- 20 . Aktívnym vstupom zriaďovateľov a rezortu do médií, propagovať odborné zamerania so strategickým významom pre naše hospodárstvo a regióny

- 21 . Významne sa systémovo zamerať na výchovu, prípravu a praktické zručnosti budúcich pedagógov
- 22 . V kontinuálnom vzdelávaní zvýšiť ponuku programov pre učiteľov odborných technických predmetov
- 23 . Včasnou prípravou a efektívnou prevenciou zvýšiť bezpečnosť na školách a školských zariadeniach a to smerom k žiakom aj učiteľom
- 24 . Opätovne zaviesť nárokovateľné rekondičné pobyty pre pedagogických a odborných zamestnancov